

Előfizetési feltételek

helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:
 Egész évre 12 kor.
 Félévre 6 kor.
 Negyedévre 3 kor.
 Egyes szám ára 16 fillér.

Hirdetések díja:

Centiméterenként 6 fill. Kereskedők és gyárosok külön árkedvezményben részesülnek.

Nyílt tér sora 40 fillér.

KÖZÉRDEK

POLITIKAI, TARSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

AZ ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Szerkesztőség

hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők: Főtitár 38 szám földszint. — Értekezni lehet naponta d. e. 10—12 órákban. Előfizetések és hirdetések a lap kiadóhivatalába Könyvnyomda és Papírárugár r. t. küldendők. Kiadóhivatali megbízott Szilgetyi Béla főkönyvelő. Egyes számok kaphatók: Földes Ede, Cirner József és Grünfeld Dávid kereskedésében.

Kéziratok nem adatnak vissza.

A népiskolai törvény ellenségei.

A népoktatás reformjáról szóló törvényjavaslat nem fogja meg az egységes és oszthatatlan magyar nemzet megalkotásának azt az eszközt, a melyet immár meg kellene ragadnia, mert periculum in mora. Nem mondja ki ez a törvényjavaslat az állami tanítóképzést, nem rendel el, hogy csak azok lehetnek tanítók, kik a nemzeti öntudatot növelendőikbe belenevelő állami tanítóképző-intézetben végzik tanulmányaikat s nem akadályozza meg, hogy olyanok is lehessenek a népnevelői, a kikben idegen nemzeti öntudat él s kiknek lelkében idegen nemzeti eszme ábrándjai honolnak. Csak arról gondoskodik ez a törvény, hogy a ki mint tanító működik az megfelelő képzettséggel bírjon, magyarul tudjon, a magyar nyelvet eredményesen tanítsa és az állam ellenőrző és fegyelmi hatalma alatt álljon, az állam eszméje ellen ne izgathasson, a nemzeti egységet aknamunkával alá ne áshassa.

És mégis, már másodízben oly izgatás indul meg e törvényjavaslat ellen, mely kell, hogy mindenki, a kinek a magyar állam fönmaradása és fejlődése szíven fekszik, a legnagyobb megütközést keltse.

Vajon a magyar nyelv tudása oly veszedelem-e, mely elsöpréssel fenyegeti a hazánkban élő magyar fajokat? Hiszen a szászok az erdélyi fejedelmek idejében mind tudtak magyarul, mind magyarul tárgyaltak az országgyűléseken, mind értettek az Approbata és Compilata konstitúciókat, a melyek magyarul voltak szövegezve és azért mégis megmaradtak a szászok, kiknek nagy része nem tud magyarul, kik német szókásokkal élnek és ma is azokat a szász dialektusokat beszélik, a melyeket az erdélyi fejedelmek korában beszéltek. Hol van hát a fajok elsöprésének a

veszedelme, hol van hát az a törekvés, hogy a honpolgárok anyanyelvüktől fosztassanak meg?

Ez nincsen sehol, ez a népoktatási törvényjavaslatban sem nyilatkozik meg, ezt nem is kívánja senki sem.

De ha ez a veszedelem fön nem forog, akkor ne tessék azt a falra festeni. A magyar nemzet elleni gyűlöletet ne tessék az egyházi autonómia és a pedagógiai czelszerűség köpönyegével takargatni.

Ez az ország a magyaroké. Magyar vér hódította meg, magyar elme szervezte, magyar vitézség tartotta fön és magyar vér védelmezte s foglalta vissza a töröktől. Ez az ország tehát a magyaroké marad, akár tetszik az itt élő idegen fajoknak, akár nem. A magyar államhatalom nem engedheti meg, hogy az országot azok az idegen elemek sajátítsák ki, a melyek ide beköltözve, vendégszerető fogadtatásban részesültek, kiváltságokat nyertek, vallásuk szabad gyakorlatában biztosítottak és pedig oly időben, a mikor még magyarok is voltak, a kiket üldöztek vallásukért. Nem lehet megengedni, hogy a magyar állam szabad intézményeit arra használhassák föl, hogy egysége és magyarsága ellen büntetlenül lehessen izgatni s az állam fönmaradását saját intézményeinek igénybevételével lehessen megintatni.

A községi és körjegyzők figyelmébe.

Az idei Belügyi Közlöny 22-ik száma Függelék részének B. pontjában közli, hogy az allategészségügyi 1888. évi VII. t. cz. 27 §-át az 1900. évi XVII. t. cz. 39 §-sa korlátozza; de megem változtatja, sem hatályon kívül nem helyezi.

Ezen két törvények nagyszerepet játszik a marhajárlat kezelesénél, a mennyiben kimondja, hogy ezen czímen befolyando jövedelmek a községek pénztárába fizetendők.

Az 1900. évi XVII. t. cz. 39 §-sa azonban mégis körülírja, hogy annak elszámolása, ugy mint eddig, a községek autonóm jogaihoz tartozik és szabályrendeletileg intézkedhetik.

Ennélfogva azon községek, melyek az 1888. évi VII. t. cz. 27 §-sa értelmében, mint a megyénk több községeiben, s talán általánosságban 1891-ben szabályrendeletileg kimondották, hogy a marhajárlat kezeléséből eredő jövedelem a községi és körjegyzők illetve a marhalevel kezelőket illeti. S végre ha szabályrendeletileg nem is volna gondoskodva róla, akkor is az országos gyakorlat szerint a marhajárlat kezelőket illeti. (Lásd a magyar közgaz. hiv. lap 42-ik számának XVI. pontját, mely ezen állapotot szintén kellőleg igazolja.)

2. Ugyanezen eljárást követi az adóvégrehajtás-illetmény elszámolása, csak azon megszorítással, hogy ez az 1883. évi LXIV. t. cz. 75 és 76 §-sai alapítják meg, hogy a befolyando összegek a községi pénztáraknál elszámolás tárgyát képezik, s azt ezután önkényűleg zsebre egyetlen egy jegyző sem teheti, — hanem abból ugy a jegyző valamint az előjáróság személyzete munkálkodása folytán a szabályrendeletben megállapított napidíjt és kilométert igényelheti.

3. Az utlevelekre vonatkozólag a belügyminiszter 1903. évi VI. t. cikkben ugy intézkedett, hogy az eddigi gyakorlatot megváltoztatta s a díjak szedését beszüntette; illetve a községi szabályrendelet ezen paragrafusát hatályon kívül helyezte.

4. A Belügyi Közlöny 22-ik sz. 47.300/904. számú

TÁRCZA.

A rém.

Irta: Goda Ernő.

— A „Közérdek” eredeti tárczája. —

— Jaj Istenem, ki van itt, — kiáltott fel az álmából felriadt Jóska, — edesapám, edesapám gyujtson világot, ugy félek!

Az erős kiáltást némán vertek vissza a falak, de az edes apa csak nem akart mozdulni. Jóska pedig ugy félt, egész teste reszketett, kicsiny szive alig volt meg keblében, annyira verdesett.

Ujra kiáltott, hátha erősen alszik az apa s azért nem ébred fel. De ugy látszik, még sem kell világot gyujtani. És ekkor eszébe jutott a gyermeknek, hogy eddig apja már a bányán van s ő egyedül maradt itthon. Erre még jobban megijedt, kezét önkéntelenül imára kulcsolta, szemével folytonosan a padlást nézte.

Hányszor maradt ő már egyedül jó anyja halála után, ha az apja elment a bányára, e kunyhóban, ott a hegyek között, hol csak vadállatok járnak s a szél zugása hallzik szüntelen. De ártatlan lelke azért nem ismerte a félelmet, szive nem vert lázasban, ha a farkasok őrítása fel is verte az éj csendjét, teste nem remegett, ha a vaddisznó az ablak alatt csattogtatta agyaráit.

Koromsötét éj volt. Az eső csapkodta az ablakokat, a vad szél dühösen rázta a kis viskót, melynek minden gerendája nyöszörgött a nagy fájdalomtól. E kísérteties éjszakán az erdő tölgyeinek ropogására és a gerendák nyöszörgésére oda vegyült a kicsiny Jóska

néma zokogása is, senki sem hallotta, senki sem látta, hacsak nem a szű, mely ott örölt fáradhatatlanul a fenyő ág deszkáiban.

Meggyújtotta volna a gyertyát, de ugy félt leszállani az ágyból, mintha az éj minden szörnyetegje arra lesett volna, hogy elkapja lábát. Csak reszketett, csak zokogott, a szű örölt tovább, a gerenda is meg-meg-reccsent.

De hát tulajdonképpen mitől ijedt meg a gyermek, hisz eddig sohasem félt még éjszaka sem, pedig a sötétnek borzalmainál önként retteg a legbátrabb ember is.

Vasárnap délután együtt iddoggalt apja legjobb barátjával. Sok mindenről folyt a szó, legtöbbet az érczről beszéltek, mely kenyeret ad, életet ad. Mikor már kifogytak a szóból, a jó barát Jóska kapta ölebe.

— Na, kis fiam, üj szépen ide az ölembe, hadd meséljek neked olyan szépeket, milyent te még nem hallottál, de még más se, csak én, ki már közel száz esztendeje taposom e földet.

A kis gyermek megsimogatta a jó bácsi ezüstös szakállát, az pedig el kezdett mesélni.

De nem Árgirus királyról, sem az ezeregy éjszemű tündereiről, hanem a bánya szelleméről, ötven éve jelent meg utójjára s elvitt negyven legkitünőbb bányászt. És ezt oly szépen, oly megkapóan beszélte el az öreg, hiszen ő is ott volt, ő is látta. A gyermek nem érte be egygyel, hanem többet, sokat kívánt.

Az öreg pedig beszélt sokat sellökről, lidérczerekről, manokról, sőt magáról az ördögről is. A gyermek áhítattal hallgatta s ha egyiknek vége volt, másikat kívánt. És az öreg mesélt, mesélt, még végre a gyermek elaludt, hogy még egy annyit álmódjon hozzájuk,

hogy teli legyen a pohár, mely felni, rettegni tanit. Most e mesék jutottak eszébe, szüntelenül azok száguldoztak ide-oda kicsiny agyában. E mesék tanították meg félni.

Hogy rettegett, nehogy vagy egy kísértet eljőjön hozzá s elvigye magával.

— Eh, nincsenek lidérczek, nincsenek manók, — biztatta magát máskor, — elvihettek volna eddig, senki sem állott útjokban. Nincsenek, nincsenk s szunyadozni kezdet.

A szű még erősebben örölt, nem hagyá aludni. A gyermek megfordult, egészen magára huzta a takarót, ajka a felálomban szüntelenül atyja nevét morzsolta.

De ő távol volt, távol a bánya mélyében, hol csákányoktól vet szikrát az érczű s nem hallhatja fia szavát.

Az alom csak percig tart, kis nyugalommal kecsget, hogy annál szörnyűbb legyen az ébredés.

Egyszerre sulyos tárgy esése alatt megrengett a föld, óriási csapás érte a ház ajtaját, mely alatt beszakadt s hűvös lég tölult a szobába.

A gyermek felriadt, kiáltani akart, de torkán akadt a szó. Az ajtón egyre tódult a hideg levegő, a levegőben pedig nyomultak be az éj szellemi, az éj sötét rémei. Körülálltak az ágyat, az egyik is, a másik is beszelt a fiúhoz, annak pedig nehéz izzadságcseppek görgyöztek egész testén. Nem szólt semmit, csak a szellemek beszéltek érthető és érthetetlen nyelveken ő hozzá. Majd libegni kezdtek, a nyitott ajtón mind több és több jött be, tele van az egész szoba. A fiúnak ugy tetszik, hogy ágyát már elhúzták helyéről s nem tud kiáltani, hogy eltűnjenek a czudar iények.

Most mind reá rohannak. kéjteli vágygal nyujtják

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ

AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMEZŐ IZŰ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

közrendelemben a miniszterium elrendelte, hogy az összes megyék a községi részére a községi és körjegyzők magánmunkálatairól szabályrendeletet alkossanak, s azt megtették, s jóváhagyás végett fel is terjesztették. Azonban ezen alkotott szabályrendeletek ellen sok község lesz az országban, a melyek az 1886. évi XXII. t.-cz. 28. §-a értelmében a községek autonóm jogait továbbra is érvényesíteni akarják, s ezért a legfelsőbb közigazgatási bírósági törvény 1896. évi XXIV. t.-cz. 35. §-a értelmében megkíséríthetik a legfelsőbb bíróság előtt keresni a jogorvoslatot.

Alsó-Fehér vármegye községi és körjegyzői kara a megye által alkotott szabályrendelettel meglehetősen elégedve, s az ellen nem lehet panasz, mert más megyék szabályrendelétéhez viszonyítva teljesen elfogadható; hanem valamennyi jegyző tartsa szem előtt a most megállapított díjazást, s attól el nem térjen s utlevélért s más egyébért díj, ha szabályozva nincsen, ne vegyen.

R. L.
nagyközségi jegyző.

Vegyes hírek.

— **Lapunk mai száma 6 oldal terjedelemben jelenik meg.**

— **Előfizetőinket felkérjük, legyenek szivesek a hátralevő előfizetéseket mielőbb beküldeni.**

— **A Protestáns-Nőegylet** f. hó 6-án tartja működésének ünnepélyes megnyitását; délelőtt a templomban, délután a Bethlen-kollégiumban. Ez alkalomra dr. Bartók György, erdélyi ref. püspök is körünkbe érkezik, ki az istentiszteleten beszédet mond és megáldja az egyesületet. Polgártársak! lobogózzuk fel ez ünnepi alkalomra házaikat! Fejezzük ki ez egyszerű, de sokat mondó külsőséggel azt a mely tiszteletet és örömet, melyet a püspök úr ő méltóságának körünkbe való időzése felett érezünk! Fejezzük ki a lobogódszszal azt a nagy igazságot, hogy a hol a magyar kálvinista egyháznak ünnepe van, ott ünnepet ülnek egyuttal mindig a magyar nemzeti génuszának tiszteletére is, szolgálatára is!

— **A protestáns nőegylet választmányához.** A protestáns nőegylet választmányának tisztelt tagjait — addig is a míg egyenkint fel lennének hívva — tisztelettel kérjük, hogy f. hó 6-án a délelőtti istentisztelet végzetével sziveskedjenek a templomban benn maradni, hogy ott összegyülekezve együtt mehessünk a főtiszteletű és méltóságos Püspök úr szállására bemutatkozó tisztelgésre. Az Igazgató-Választmány.

utána kezeiket, hogy százfélé szaggassák áldozatukat, ha mindegyik magának akarja.

Az áldozatot halálos félelem szállja meg, utolsó erjét összeszedve kiugrik az ágyból, szétcsap kezével üldözői közt, aztán eletlenül rogyik össze.

A rémek mintegy varázsszerűen szétrebbennek, tiszta marad a lég. A szű is abban hagyta munkáját pihenni tért.

Az eső megszűnt, a szél szárnyai csak lassan csapkodtak. Az égen nemsokára feltűnnek a hajnal első jelei. Már sűt a nap, sugarai szétlővelnek s világot vetnek az éjszakába.

Az erdei lak előtt kidőlt a nagy tölgy, egy ága becsapta az ajtót, azon most bemehetünk szétnézni.

Mi már tudjuk mi van benn, lássuk a véget!

*

Mikor Székely Ádám délben hazajött a bányáról, nagyon megrettent, látva a pusztulást. De leginkább akkor ijedt meg, midőn kis fiát, a nyolcz éves Jóskaét eletlenül találta.

Ölében vitte rögtön az orvoshoz.

— Nagy foku ijedtség, — mondotta a doktor s megírta a receptet.

A láz nagyobb volt a kelleténél, elvitte a gyöngye gyermekét. S az apa megtudta, mi okozta fiának halálát.

Hajh, ha nem hallotta volna a meseket, milyen más kép lenne.

A kis Jóska ott nyugszik csendesen anyja keblén és — boldog, nagyon boldog.

De itt maradt az apának a legnagyobb rém, az — örültség, — mely már élesíti körmeit, hogy még egy sir domboruljon az öreg hársfa árnyában.

— **A reformáció emlékezete.** Október 30-ikán a templomban, 31-ikén a Bethlen-kollégiumban ülték meg az emberi nem művelődés-történetében egyik legnevezetesebb események; a reformáció emlékezete. A ref. templomban Szilágyi Farkas lelkész megható imája után Jancsó Sándor lelkész tartott a nap jelentőségét méltató emelkedett szellemű beszédet. Nagyban emelte az istentisztelet ünnepies voltát az a gyönyörű szülő, melyet Nagy Farkasné úrnő harmónium-kísérettel, kellemesen csengő hangon és művészi biztossággal énekelt. A „Gályarabok énekét“ a tanítóképző-intézet ének- és zenekara szépen adta elő Veress Gábor tanár vezetése alatt. A Bethlen-kollégiumban fennkölt szellemű imát mondott Zajzon János, az intézet vallástanára; énekelt a tan. kép. ifjuság; alkalmi beszédet pedig Nagy Lajos tan. képezdei igazgató mondott. A beszédben részletesen fejtegette a reformáció előzményeit, jelentőségét és főképpen azt a nagy hatást, melyet a magyar nemzeti szellem és szabadság védelmében kifejtett. A gimnáziumi vegyeskar az „Alleluja“ kezdetű hangulatos egyházi dalt adta elő dr. Farnós Dezső vezetése alatt. Két alkalmi szavaltat is volt; Paulini Rezső VIII. g. Jánosi Zoltán „Gályarabok“ cz. hatásos költeményét, Dózsa Albert IV. tan. kép. Balhazár Dezső „1517“ cz. költeményét szavaltta; mindkettő a darabhoz illő lelkesültséggel, ambícióval és sikerrel. Az ünnepélyt a Himnusz hangjai zárták be, melyet az egész gyülekezet együtt énekelt.

— **Halottak napja.** A kik befejezték az átmeneti földi életet, a kik áttepték már az örökélet dicsőséges kapuját: mindazoknak kegyeletes ünnepet szentel az egész keresztény világ november 2-ikén. A zordon enyészet képét milliókat érő, temetőbe vándorló virágok fedik előlünk. Nem akarjuk látni a röggé való rögzöt; nem akarjuk tudni, hogy por, hamu, semmi vagyunk; az emléket, a kegyelet és hit által kedves emléket keressük s találjuk e napon a temetőben. És kinek nincs az örök élet kertjében egy-egy lakója? Az idén halottak estéjének szép idő kedvezett s nagy közönség látogatta az emlékezet virágaival díszített temetőket.

— **Simonffy Alajos jubileuma.** Simonffy Alajos, a balázsfalvi járás derek főszolgabírája, mult hó 29-ikén töltötte be erdemes szolgálatának tizenötödik évfordulóját. Ez alkalommal tisztársai és barátai szépen sikerült óvációt rendeztek a kiváló tisztviselő tiszteletére. A központból részt vettek az ünneplesen br. Bánffy Kázmér főjegyző, Joksman Ödön és Zalányi Géza aljegyzők. A megjelent vármegyei tisztviselő nevében Csuka Domokos igeni főszolg. bír., a balázsfalvi főszolgabírói hivatal nevében pedig dr. Tókos Géza szolgabíró üdvözölte az ünnepeltet s ezüst szivartárczát nyújtott át emlékül. A járási körjegyzők tisztelegő küldöttségét Dobolyi Sándor sorostélyi körjegyző vezette s egyszersmind ezüst babérokoszort hozott tisztelete s hálája jeleül. Este 8 órakor kitünően sikerült bankett volt Ungár Gyula vendéglőjében, melyen az első felköszöntőt br. Bánffy Kázmér főjegyző mondotta az ünnepeltre, kit még dr. Garda Kálmán ügyvéd, Enyedi Lajos tablabíró és Lengyel Izidor jegyző is felköszöntöttek. Simonffy Zeyk Daniel főispánra, dr. Tókos Szász József alispánra ittak áldomást. Vármegyénk fő- és alispánja, választókerületünk orsz. képviselője s még igen sokan táviratilag és levélben fejezték ki üdvözlésüket és szerencsekívánataikat, a kikhez lapunk szerkesztője is szives készséggel és örömmel s a hazafias erdemek őszinte elismerésével csatlakozik.

— **Hirdetmény.** Nagyenyed r. t. város tanácsa közhírré teszi, hogy az 1905. évre szóló költségvetési előirányzat elkészülvén, az érdeklődők által a hivatalos órák alatt a városi számvevői irodában 15 napig megtekinthetők.

— **A szőlősgazdák figyelmébe.** A földművelésügyi m. kir. miniszter vármegyénk szőlőbirtokosainak tudomására adja, hogy miután Alsó-Fehér vármegye területén a szőlővesszők ki- és beszállítása meg van engedve, hivatalos filloxéra-vizsgálatot és zárlatot nem tart többé szükségesnek. Azért is, a ki gyanus tökéket lát szőlőjében, küldje be tájékozást végett a nagyenyedi vinczellér-iskolának.

— **A helybeli szabóipartársulat** temetkezési együletének alapszabályait a kereskedelmiügyi m. kir. jóváhagyta.

— **Október havi szaporodási statisztika.** A mult október hóban 23 gyermek született; elhaltak 11-en; házasságot kötött 6 pár. A halálozások közül kettő a közkórházra, egy pedig a fegyintézetre esik.

— **Az iparkamarából.** A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara október 27-én gyűlést tartott. A tárgyaló ügyekből kiemelhetjük a következőket. Az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület megkeresésére a kamara összeállította azon ipartelepek adatait, a melyeknek a magyar honosokon kívül külföldiek is vannak alkalmazva. Az adatokból kitűnik, hogy a kamara területét alkotó 8 törvényhatóságban 100 nagyobb ipartelep van 6278 munkással, ezek közül 6075 hazai, 203 pedig külföldi. A kamara az érdekelt telepek igazgatóságait fölkérte, hogy a körülményekhez képest hassanak oda, hogy az idegenek mielőbb magyar honos munkásokkal cseréltesse ki s ily módon a kivándorlás is csökkentessék. A kamara javasolja az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesületnek, hogy a maga reszeről is vidéki választmányok útján hasson oda, hogy a telepek idegen munkásai mellőzhető legyenek. A kolozsvári ipartestület, valamint a szegedi kamara a mindinkább szerteleségbe hajló munkás bemozgalom lehető korlátozása érdekében javasolják, hogy addig is, a míg a kilátásba helyezett sztrájk-törvény meghozatnék, ideiglenes intézkedéssel tiltassanak el a munkás szakegyletek az illetéktelenül gyakorolt munkásközvetítéstől, a mely a munkaközvetítő iatézetekre és ezek hiányában az ipartestületekre bizandó. A jól megokolt előterjesztéseket a közgyűlés magáévá teszi és a miniszterhez intézendő feliratában támogatni határozza. Nagyenyed városa szabályrendeletet készített a házaló-kereskedésnek a város területéről való eltűlésére. A kamara tekintettel a város minden tekintetben megfelelő benső forgalmára, a fennálló szabályrendelet értelmében megszerkesztett szabályzat jóváhagyását hozza javaslatba.

— **Borvásár lesz** Gyöngyösön november hó 29 és 30-án. A borvásáron megjelenni óhajtó közönség részére a kereskedelmi miniszterium mérsekelt áru menetterti jegyeket bocsát rendelkezésre és azt mindenki megkapja, aki eziránt való óhaját a Heves-megyei Gazdasági Egyesület titkári hivatalával akárcsak egy levelezőlapon is közli. Az elszállásolást is a titkári hivatal gondoskodik.

— **Lóavató bizottsági becalókké** a vármegye főispánja kinevezte: a nagyenyedi becsló bizottsághoz Dobai Zsigmond, Zeyk Endre és Vinczenti Miksát, állatorvosul Török György főállatorvost; a gyulafehérvárihoz Batta Bertalan, Jonás Gyula és Vadady Gergelyt, állatorvosul Vajda Lajost; a viza knaihoz Gocsmann József, Szalánczy Jenő és Tuzson Gyárfást, állatorvosul Csepreghy János állatorvost. Elnökökké a közgyűlés az illető városok polgármesterét választotta meg.

— **Orvosi körökben** már rég ismert tény, hogy a Ferencz József keserűvíz valamennyi hasonló vizet, tartós hashajtó hatása és említésre méltó kellemes ízénél fogva, már kis adagban is tetemesen felülmúlja. Kérjünk határozottan Ferencz József keserűvizet.

A régi magyar kódexek tüzetes ismertetése eddigtele idegen nehezen megoldható feladata volt a középiskolai oktatásnak. minthogy azok drága kiadásait a tanulók nem igen szerezhették meg. Most a „Magyar Könyvtár“ e téren igen üdvös segítséget nyújt, midőn nyelvünk e becses emlékeit bő szemelvényekben, alapos jegyzetekkel a legolcsóbb áron teszi hozzáférhetővé. Az első ily füzet most jelent meg és Balassa József kiváló nyelvtudósunk szerkesztésében a régi bibliafordításokból nyújt mutatóanyagokat. A „Magyar Könyvtár“ e havi sorozatának két más munkája szépíradalmi, az egyik eredeti, a másik fordítás. Amannak czime: Az élet folytatásokban, szerzője pedig Tábori Róbert, aki ebben a könyvében igen szellemesen mondja el egynehány ember történetét, akik a francia forradalom idején elaludtak és csak száz ével később ébredtek fel. Sok szociális fejtegetést is igen ügyesen sző e jeles munkájába, melyet az a tisztesség ért, hogy egyike a legelterjedtebb német vállalatoknak, a „Meyer Volksbücher“ kiadta fordításban. — Az angol regény I. P. Smith munkája, aki mestere annak, hogyan kell egy látszólag egészen egyszerű mesét a lehető legerdekesebbé bonyolítani. A Különös Házasság — ez a czime — annak idején méltán keltett szenzációt az angol könyvpiaczon. — A „Magyar Könyvtár“ e füzetekkel elérte a 392 dik számot; mindannyiról teljes jegyzéket minden könyvkereskedés ingyen ad. Egy egy száma ára 30 fillér.

— **Vadásznaptár 1905. évre** I. évfolyam. A vadászat iránt érdeklődők örömmel veszik tudomásul, — ezen rendkívül hasznos, igazán huzagpótló és gya-

korlati használhatatlan kis összeállítás és vadásznaptár egyik Jánost dicséri. I nemében; látszik fejtegetésekből, tette. Az év m utasítás, illetve lására, pontos nően szerkesztett törvények egész körülben a esiad kívül értékessé. Ottó kiadásában kötésben I kor

Házi

6. Az elhany nem mindenki kettős használható, hogy földünk takarmányt is hogy szükség sűtni. Gazdáinket, részint a részint abbéli életképes győltalan s a ki biztosan előlne

7. A vad pedig a friss burgonya, a s gébb darafélék gyűjtjük a vad tudunk összes vagy veremljük egész télen fr el s szaritsuk diót szokás szaral szétzúzva, vadgesztenyét, nak, ekkor el azt, mely eset, mely ló s mar san szoktatjuk

8. Bortermő szőlőtörkök belőle a kocshéjak és szőlőpedig úgy a törkölyt is ledebb borkösa adagolható, m egy 2 1/2 kg.-ot ellenben kifő. A szőlőtörkök pedig kicsibe kába tiporv terhelve, ann legyen zárva, törkölyt ép u mondunk, kü s a kellő b veremesenél el legyen zár

Mindez áll bor készítése ben adagolha s körtetörköly is bir azzal

9. Jó taka szilvapálinka kell etetni m ezeteszedik liter szilvam valami rostó jenek belőle kivált ha fe a szilvamago szilvamoslék

STEIN S. és Társa

Első erdélyrészi kizárólagos gyermekruha üzlete

KOLOZSVÁRT,

Mátyás király-tér 2. sz.

Szülők figyelmébe!

Van szerencsem az igaz tisztelt szülők figyelmet kizárólagos gyermekruha üzletünk felhívni. Iskolába járó leány- és fiuruhák 1 évesétől 14 évesig. Téli ruhák. Őszi és téli kabátok, fehérneműk, kényesek, kárpok, harisnyák nagy választékban, jó formában és kiválóan jutányos áron kaphatók.

Videki rendelmenyűnél elég a gyermek kora és a ruha színének megnevezése.

MIEDER-készítés mérték szerint

— a legújabb formában és kényelmes viseletű. —

Szíves partfogást kér

STEIN S. és TARSÁ.

Szám

ri kereske-
t tartott. A
kezőket. Az
megkeresé-
pek adatait,
külföldiek is
hogy a ka-
ban 100 na-
közül 6075
rekeltek tele-
ényekhez ké-
őbb magyar
y módon a
javasolja az
nek, hogy a
tján hason
zhetők legye-

szegedi ka-
munkás bér-
asolják, hogy
ztrájtörvény
tassanak el a
akorolt mun-
ó intézetekre
izandó. A jól
gévá teszi és
tni határozza.
tett a házáló-
eltitására. A
tetben meg-
zabályrendelet
jövahagyását

ember hó 29
ajtó közönség
nérsékelte áru
e és azt miun-
ját a Heves-
atalával akár-
lásolásról is a

a vármegye
becslő bizotti-
és Vinczenti
állatorvost; a
Jonás Gyula
Lajost; a
anczy Jenő és
y János állat-
városok polgár-

rt tény, hogy a
mennyi hasonló
e méltó kelle-
temesen felül-
sef keserűvizet.
es ismertetése
eladata volt a
traga kiadásait
lost a „Magyar
et nyújt, midőn
enyekben, ala-
hozafférhetővé.
Balassa József
régí bibliáfor-
gyar Könyvtár“
épiradolmi, az
nak czime: Az
ri Róbert, aki
ondja el egyné-
zia forradalom
bb ebredtek fel.
en szó e jeles
hogy egyike a
„Meyer Volks-
gol regény I. P.
gyan kell egy
zhető legérdek-
zasság — ez a
szenczácziót az
nyvtár“ e füze-
annyról teljes
ren ad. Egy egy

l. évfolyam. A
eszik tudomásul,
agpótló és gya-

tek szerint
es viseletü.
kér
ARSA.

korlati használhatóságánál fogva minden vadász nélkü-
lözhetetlen kis kézikönyvének — megjelenését. A mű
összeállítása és annak könnyed kezelhetősége hazai
vadászunk egyik legelismertebbjét, Remetei Kövály
Jánost dicséri. Beosztásánál fogva egyedül álló a maga
nemében; látszik, hogy a szerző adatait nem theoretikus
fejtegetésekből, hanem a gyakorlati vadászatból merít-
te. Az év minden hónapjára külön van hasznos
utasítás, illetve útmutatás a vadászat helyes gyakor-
lására, pontos utasítás a töltények készítésére, kitű-
nően szerkesztett löveggyék jegyzekkel. A vadászati
törvények egész terjedelmében való beiktatása, nem-
külömben a csinos és tettezős kiállítás is a művet rend-
kívül értékessé teszi. Megjelent Budapesten ifj. Nagel
Otó kiadásában, Muzeum-körút 2. Ára: csinos vászon-
kötésben 1 korona 60 fillér.

Közgazdaság.

Házi állataink idej teleltetése.

(Polytatis)

6. Az elhanyagolt földeken sok a taraczk, mert
nem mindenki szedi ki szántáskor a gyökerét; az idén
kettős hasznunk volna ennek irtásából, mert nemcsak
hogy földeink termőképességét fokozná, de nagyon jó
takarmányt is nyernék vele, még pedig olyan jót,
hogy szükség esetén kenyert is lehet a gyökereiből
sűtni. Gazdáink többnyire elégetik a taraczkgyökere-
ket, részint mert nem ismerik a takarmányértékét,
részint abbéli felelőmben, hogy az ürülékkel esetleg
életképes gyökerek távolodnak el; ez a felelem alap-
talan s a ki mégis fél, az le is forrázhatja s így
biztosan előlheti a gyökeret mieelőt feletetné.

7. A vadgesztenyére kevés ember gondol,
pedig a friss gesztenye kétszerte annyit ér, mint a
burgonya, a szárított pedig kiállja a verseyt a gyen-
gebb darafélékkel, s így abrak gyanánt etethető. Ezért
gyűjtsük a vadgesztenyét, a hol csak lehet, s ha annyit
tudunk összeszedni, hogy a téli időre is teljék, akkor
vagy vermeljük el úgy mint a burgonyát, mely esetben
egész télen friss gesztenyét etethetünk, vagy terítsük
el s szárítsuk a padláson úgy, mint a hogy a friss
diót szokás szárítani. Utóbbi esetben kövel vagy mozsár-
ral szétzúzva, vagy pedig géppel megdarálva etetjük a
vadgesztenyét, s ha kedveskedni akarunk az állatok-
nak, ekkor etetés előtt 24 óráig vízben kiáztatjuk
azt, mely esetben keserű ízét veszítve, még a legkenye-
sebb ló s marha is szívesen fogja enni, ha fokozato-
san szoktatjuk hozzá.

8. Bortermő vidékeken kitűnő segítségünkre lehet a
szőlőtörköly is, kivált ha nagyjában kiszedjük
belőle a kocsányokat, úgy hogy főleg csak a bogyo-
héjak és szőlőmagvak alkossák a takarmányt. Feletetni
pedig úgy a friss, valamint a pálinkafőzésre használt
törkölyt is lehet, sőt utóbbi annyiban jobb, hogy keve-
sebb borkősavat tartalmazván, nagyobb mennyiségben
adagolható, mint a friss. Ugyanis friss törkölyt csak mint-
egy 2 1/2 kg.-ot ajánlatos a marhára naponta számítani, míg
ellenben kifőzött törkölyből 12 kg.-ot is adhatunk neki.
A szőlőtörkölyt továbbá a téli időre is eltehetjük, még
pedig kicsiben, úgy, hogy mint a káposztát valami
kádba tiporva, deszkákkal fődjük le kövekkel meg-
terhelve, annyi vizet öntünk reá, hogy a levegőtől el-
legyen zárva, nagyban pedig verembe rújuk a szőlő-
törkölyt ép úgy, mint a hogy azt a repalevelekről el-
mondtuk, különös sulyt fektetvén itt is a jó letiprásra
s a kellő beföldelésre, mert minden takarmány be-
vermelésénél az a fő, hogy a levegőtől minel jobban
el legyen zárva.

Mindez áll arról a törkölyről is, melyet alma- s körte-
bor készítésekor nyerünk, s melyet nagyobb mennyiség-
ben adagolhatunk, mint a szőlőtörkölyt, mert az alma
s körtetörköly nem tartalmaz borkősavat s ezért nem
is bír azzal a hashajtó hatással, mint a szőlőtörköly.

9. Jó takarmány azon szilvamoslék is, mely a
szilvapálinka főzésénél keletkezik, de ezt azonnal fel-
kell etetni mihelyt langyosra kihűlt, mert később meg-
eheztesedik s akkor egészségtelen. A marha 40—50
liter szilvamosléket is képes naponta fogyasztani, ha
valami rostán szűrjük azt át, hogy a magvak kikerül-
jenek belőle, mely utóbbiak a sertéssel etethetők,
kivált ha feltörjük, ambar a disznó maga is fel tudja
a szilvamosléket roppogtatni. Ha sok a szalmánk, akkor a
szilvamosléket legajánlatosabb úgy etetni, hogy azon

forrón, a mint az üstből kikerül, reá öntjük az elő-
zetesen megszeccskázott szalmára, mert ezzel arra
öszönözzük a marhát, hogy sok szalmát egyék.

10. A dohánykertészeknek gyakran van fölös-
leges dohánymagjuk, s az értelmesebb kertészek világítási
célokra szolgáló olajat sajtolnak belőle, s a pogácsáját
feletetik. A marha szívesen is eszi a dohánymagpogá-
csát, sőt a préseletlen dohánymagot is, s mindkettővel
kitűnően táplálkozik, mert ezen anyagok többet érnek
a korpánál. A mi pedig etetési módjukat illeti, az leg-
czélszerűbben úgy történik, hogy vízzel moslékka
szétfőzve, szalmaszeccskát forrázunk le velük mert így
fokozzuk az emészthetőségüket, s azonkívül ízletesebbé
is tesszük a szalmát. Miután a dohánymag s a pogá-
csája igen tápláló, legfeljebb csak egy kg.-ot ajánlatos
a marhára naponta számítani.

Ezekkel azonban még nem merítettük ki azon forrá-
sokat, melyekkel takarmánykészletünket nagyobbítjuk,
mert ismerük egy olyan forrást is, mely minden gazdán-
ak a kezében van s ez az, hogy lehetőleg ne a ljaz-
zunk oly anyagokkal, melyeket fel lehet
etetni, mert állatainkat jobban károsítjuk azzal, ha
szájuktól vonjuk meg s alomul használjuk a szalmát,
mint ha szokatlan anyagokkal aljazunk alájuk. Alom-
pótszerű használhatunk pl. tözeget, fűreszport, fagyap-
opot, falevelet stb., de tudunk olyant is, mely minde-
nütt található s ez a száraz televényes föld és homok.
Mi nem ajánlanánk az utóbbit, ha nem tudnánk, hogy
Németországban vannak tehénistállók, melyekben mind-
dig csak földdel aljaznak; de ugyanott úgy építik az
istállót, hogy a tehének rövid álláshelyet kapnak, s
hogy mély hügcatorna vonul el mögöttük, s így
főleg csak a hügcatornában rakhatják le szilárd s hig
ü.ü.ü.ü. Ezen istállókban niucsenek az álláshelyek
kikövezeve, hanem mintegy 20 czm. mely televényes
földréteg pótolja a burkolatot, mely évente csak egy-
szer lesz teljesen megújítva, míg évközben legfeljebb
hogy kiegyengetik azt s néha kevés friss földet hunte-
nek reá. Mi nem akarjuk ezt az aljazást mintaszertű-
nek mondani, de tudva azt, hogy szükség törvény-
t bont, azt akarjuk vele jelezni, hogy a ki az idén
végtelenül reá szorul a szalmájára, földdel vagy homok-
kal is aljazhat, azonban, ha istállói ki vannak köveze-
ve, akkor jó vastagon hordja bele a földet, mert más-
külömben felőrlik a tehének térdeiket. Miután a mi
istállóink hosszúállás helylyel és sekély hügcatorná-
val szoktak birni, azt ajánljuk még, hogy a ki földdel
vagy homokkal fog aljazni, vagy a ki takarékosan akar
az alomszalmával bánni, az ne tölje meg az almon a
ganajt és hügyot, hanem tartsa azt folyton tisztán.

A mit eddig elmondunk, az nem csak a takarmány-
ban szűkölködő gazdát érdekelheti, de az abban
bővelkedőt is, mert az idén annyira keresik s oly jól
fizetik mindenféle a takarmányt, hogy az abban dula-
lakodó gazda igen szépen pénzezhet belőle, s szol-
gálatot tesz az országnak azzal, ha nélkülözhető
takarmányának gazdatársa részére való eladása által
arra képesíti a mostohább viszonyok között gazdalko-
dót, hogy annak ne kelljen állatain mód felett s min-
den áron tudadni.

Nagyon fontos az idén az is, hogy az állatok részé-
ről megakadályozzuk a takarmány pocskó-
lását, mert ha már épen csak a legszükségeseb-
bet adhatjuk nekik, akkor kívánatos, hogy azt tényleg
meg is egyék. Az állatok főleg a szalmát s a rosszabb
szénát szokták pocskólni, még pedig részint úgy, hogy
elszórják s maguk alá tiporják, részint hogy sok izé-
ket hagynak belőle. Az elszórás ellen szeccskázással, az
izekhagyás ellen pedig a takarmánynak puhább s
könnyebben rághatóvá tételé, valamint ízletességének
növelése által védekezhethünk. Miután ez a két dolog
nagyon fontos, a következőkben mondjuk el azokról a
legszükségesebb tudnivalókat:

(Folytatása következik.)

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY TÖRÖK BERTALAN.

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárugár részvénytársaság

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárugár részvény-
társaság könyvnyomdájában.

Sz. 1545—1904. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A balázsfalvi kir. járásbíró mint tkvi hatóság közhírré teszi,
hogy Anderes Péter és neje Múndreán Mária végrehajtóknak Iván
György szászcsanádi lakos végrehajtást szenvedő ellen 59 kor. 50 fill.
s jár. iránti végrehajtásos ügyében a szászcsanádi 142 sz. tjkvben
A + 1 r. sz. 375/2 és 376/1 hr. sz. házas beltelekre 375 kor., s
Iván Györgynek a szászcsanádi 143 sz. tjkvben A + 1 r. sz. 376/2
hr. sz. ingatlanára 50 kor., A + 2 r. sz. 1705/1 hr. sz. ingatlanra
344 kor., a 3 r. sz. 2052, és 2053 hr. sz. (szőlő és kert) 121 kor., összesen
900 kor. megállapított kikiáltási árban a végrehajtási árverést elrendelte,
s hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1904. évi november 25-én
d. e. 10 órákor Szászcsanád községében tartandó nyilvános árverés-
ben a megállapított kikiáltási áron alól is el fognak adatni.

Árverezni szándékozók végrehajtók kivételével kötelesek az ingat-
lanok kikiáltási árának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-cz.
42 §. jelzett árfolyammal számított óvadékképes értékpapírban a ki-
küldött kezéhez letenni, vagy annak az 1881. évi LX. t.-cz. 170 §-a
értelmében a bánatpénzt csak a bíróságnál előleges elhelyezéséről
kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság.

Balázsfalván, 1904. évi július hó 30-án.

Csiszér,
kir. albiró.

451 1—1

Sz. 3358—1904. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A vizaknai kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi,
hogy a Hilm Johacsin végrehajtóknak Hermann Mátyás végrehajtást
szenvedő elleni 152 kor. 54 fill. tőkekövetelés és jár. iránti végrehaj-
tási ügyében a gyulafehérvári kir. törvényszék (a vizaknai kir. járás-
bíró) területén levő Sorostély község határán fekvő a Hermann
Mátyás a Jánosé nevére a sorostélyi 677 sz. tjkvben A + 1—6. r.
1005, 1267, 1419, 2508, 2625, hr. sz. a. felvett ingatlanok és
69 16253-ad rész legelőbeli jutalékra az árverést 826 koronában ezennel
megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt
ingatlanok az 1904. évi december hó 13-ik napján d. e. 11 órákor
Sorostély községében tartandó nyilvános árverésben a meg-
állapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók végrehajtók és képviselőjének kivételével
tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 82 kor. 60 fillért
készpénzben vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal
számított és 1881. évi nov. 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyminiszeri
rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírokban a kiküldött kezé-
hez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénz-
nek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismer-
vényt átszolgáltatni.

A kir. bíróság mint tkvi hatóság.

Kelt Vizaknán, 1904. évi szept. hó 28-án.

Korinsky Győző,
kir. járásbíró.

453 1—1

Sz. 3097/904.

Árlejtési hirdetmény.

Alolirt község előjárósága által közhírré tétetik,
miserint Marosujvár nagy község tulajdonát képező
vásárvám szedési joga 1905, 1906 és 1907.
évekre folyó év november 23-án délután 2 óra-
kor a község házában tartandó nyilvános árverezé-
sen haszonbérbe fog adatni.

Az árverezési feltételek a hivatalos órák alatt
a községi irodában megtekinthetők.

A község előjárósága.

Marosujvart, 1904. október hó 29-én.

Kurta Károly
körjegyző.

Szilágyi Péter
községi bíró.

 Hirdetéseket!
felvesz a kiadóhivatal:
a Könyvnyomda Részvénytársaság.

Sz. 2018—1903. tkvi.

Hirdetmény.

Alsó-Fehér vármegyében lévő Miklóslaka község
telekkönyvei birtokszabályozás következtében átala-
kított és ezzel egyidejűleg azokra az ingatlano-
kra nézve, a melyekre az 1886. XXIX. t.-cz.,
az 1889. XXXVIII. t.-cz. és az 1891. XVI. cikkek
tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését
rendelik, az 1892. évi XXIX. t.-cz.-ben szabályo-
zott eljárás a tjkvi bejegyzések helyesbítésével
kapcsolatosan foganatosított.

Számos elismerés és bizalom nyilatkozat
igazolja azt, hogy

TÁNGEL JOZSEF
1861. február és gyermek divatára üzletében
NAGYENYEDEN

a legszolidabb szabott árak mellett
csakis mindig
a legjobb minőségű áruk lesznek ki-
szolgálva.

Ugyan itt egy ügyes fiu tanulónak felvétetik.

Ez azzal a felkéréssel tétetik közzé:

1. hogy mindazok, kik az 1886. évi XXIX. t.-cz. 15. és 17. §-ai alapján, ide értve e §-oknak az 1889. évi XXXVIII. t.-cz. 5. és 6. §-aiban és az 1891. évi XVI. t.-cz. 15. §. a) pontjában foglalt kiegészítéseit is, valamint az 1889. XXXVIII. t.-cz. 7. §-a és az 1891. évi XVI. t.-cz. 15. §. b) pontja alapján eszközölt bejegyzések, vagy az 1886. XXIX. t.-cz. 22. §-a alapján történt törlések érvénytelenségét kimutatják, e végből törlési keresetüket hat hónap alatt vagyis **1905. évi április hó 15-ik** napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtják be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, a ki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2. hogy mindazok, a kik az 1886. évi XXIX. t.-cz. 16. és 18. §-ainak eseteiben, ide értve az utóbbi §-nak az 1889. XXXVIII. t.-cz. 5. és 6. §-aiban foglalt kiegészítéseket is, a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellenmondással élni kívánnak, írásbeli ellenfolyamodásaikat hat hónap alatt vagyis **1905. évi április hó 15-ik** napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtják be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő letelte után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog;

3. hogy mindazok, a kik a telekkönyvek átalakítása tárgyában tett intézkedések által, nemkülönben azok, a kik az 1. és 2. pontban körülírt esetekben kívül az 1892. XXIX. t.-cz. szerinti eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogukat bármely irányban sértve vélik, ide értve azokat is, a kik a tulajdonjog arányának az 1889. XXXVIII. t.-cz. 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényeket ezen telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt vagyis az **1905. évi április hó 15-ik** napjáig bezárólag nyújtják be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő letelte után az átalakításkor közbejött téves bevezetésből származó bármilyen igényeket jóhiszemű harmadik személyek rányában többé nem érvényesíthetik, az említett bejegyzéseket pedig csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azokat a feleket, a kik a hitelesítő bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy a mennyiben azokhoz egyszersmint egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak, az eredetieket ezen telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

A kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóságtól. arosujvart, 1903. évi május hó 8-an.

Csegezy, kir. bíró.

446 3-3

Nagyenyedi kiegészítő takarékpénztár P-t.
Alaptőke: 300,000 korona.
Tartalékalap: 120 000 korona.

Előnyös kölcsönt ad betáblázásra, megfelelő kezességre, értékpapirokra, sorsjegyekre, jöhitelű pénztárségek részvényeire.

Vásárol és elad értékpapirokat.

Letétbe elfogad értékpapirokat, sorsjegyeket, értékeket kevési díj mellett.

Idegen kölcsönöket a legelőnyösebben konvertál.

Váltókat az összeg nagysága szerint 5 $\frac{1}{2}$ %, 6, 6 $\frac{1}{2}$ %, mellett, kereskedelmi váltókat pedig 6% mellett számítol le.

Betétet kedvező kamattal mellett fogad el.

Nyitva áll hétköznap d. a. 9-12, d. u. 3-4 óráig.

Részvett kiállításon kitüntetve szép és jó munkáért.

Udvari és Társa
kocsigyártó cég

Legnagyobb készletet tart **új kocsikból**, valamint elvállal e szakmába vágó javításokat, kocsik lakkozását, bélelést kívánatos szerint **Kívánatra árjegyzéket küld.**

Használt **Kocsit** becsere! 23 83-100

Megrendeléseket készpénzzel teljesít. Vidéki írásbeli megkeresésekre azonnal válaszol. A n. é. közönség eddig irántunk tanúsított nagybüszű pártfogását jövőre kérve, mély tisztelettel

UDVARI és Társa
KOLOZSVÁRT, Radák-utca (Zöldfa-vendéglő mellett.)

JOÁNOVICS TESTVÉREK főnyképészek
(ezelőtt KATÓ J.)
KOLOZSVÁRT, Mátyás király-tér 32. szám.

Elsőrendű műterem.

Készít nagyításokat, Aquarelleket és **olajfestményeket** a legtökéletesebb kivitelben.

Platin és színes képek,
Óltözök a n. é. közönség rendelkezésére állanak. 29 -104

E szakmában egyedül műhely az erdélyi részekben!

Klaszovitt György
szíjgyártó, nyerges, táskás és bőröndő.
KOLOZSVÁRT.

Jó és szép munkáért és haladásért többször kitüntetve

Nagy raktár kész hámoz és nyergesben, ugyancsak utazótáskák és bőröndök, Plaidzsok, esőernyő és bot-tartók, uti tolette táskák, minden forma és nagyságban, puskatok, vadásztáskák, gamási, töltényövek, vadász-székék és minden előforduló bőrűnek csakis saját gyártmányaim óriási választékban.

Téli és nyári lótarak és lóhálók, az egész lóra és külön csak a fejre (legyek ellen).

Minden előforduló bőrűnek rendelés szerint rövid idő alatt legjutányosabban készítek.

Mindenféle takarító és bőrpólo szerkesben nagy raktár.

Póstaí megbízásokat gyorsan és pontosan teljesítek. 18. 8-52

Holländer Márton
férfiszabó üzlete Kolozsvárt,
Kossuth Lajos-utca 3. szám.

Nagy választéku raktárából hazai és angol divatszövetekből készít mérték után mindenemű férfiföltönyöket.

Kiváló szabásért és fagonért kezesség vállalatik.

Szövetmintákat kívánatra küld.

Megrendelésnél elég a mérték bekltdése. 356 6-38

Világhírű!

a „REKORD“ festészeti műintézet a kiválóan sikerült életnagyságu arcképeiről, melyeket elismert művészek által készített Számos (kir. közjegyző által hitelesített) elismerő level a világ minden tájáról.

Elsőrangú képek árai:
Olaj-, aquarell- és pastellfestésben fénykép után 48-63 cm. nagyságban ára 20 korona.
Legfinomabb kivitelű Blom-, Platin- és kréta-raja ára 5 korona.

Részletes árjegyzék bérmentve.
Egy életnagyságu képet készítnünk mindenkinek teljesen ingyen, ha részünkre 3 rendelést szerez és azokat egyenkint vagy egyszerre beküldi.

„REKORD“ festészeti műintézet
Budapest, VII., Rottenbiller-utca 46. 7-20

Első rangú nőikalap termére
hívja fel a m. t. hölgyközönség b. figyelmét

LÁNYI BENÓNÉ Kolozsvárt,
Wesselényi Miklós-utca 2. szám (emelet),
hol nagy választékban beszerezhetők a legújabb divat szerinti diszített és diszítetlen női, leány, és gyermekkalapok. Nagy mennyiségű választék **gyászkalapokban.** Vidéki megbízásokat gyorsan és pontosan teljesít.

Szolid kiszolgálás. Olcsó árak.
355 15-20

Nyavalyatörés!

Ki nyavalyatöréses, göres és más idegész állapotba szenved, kérjen iratot, ingyen és bérmentve

HATTYU GYÓGYSZERTÁR
által Majna-Frankfurt. 109 52

Erdélyi Ernőné
kárpitós műhelye és butor-raktára
NAGYENYED, Buza-piacz.

Raktár mindennemű hajlított fa- és vas-butorokban, ugyanint tükrök, képek és mindenféle esztérgályozott butorokban. — Javítások gyorsan eszközöltenek.

Számos éven át Ióvarosokban és elsőrendű műhelyekben szerzett tapasztalataim által azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a műhelyemben készült

KÁRPITOS BUTOROK

a t. vevőimét minden irányban pontos és szolid kiszolgálással kielégítik — Rendeléseket különlegességekben is teljesítek és szakképzettségem által biztosítom, hogy minden rendelést a legnagyobb pontossággal fogok teljesíteni.

Egy kísérlet által ezen állításomról teljes meggyőződés szereshető, a miért is bátor vagyok kérni, miszerint személyes látogatásával megismerhetni sziveskedjék, esetleg levelezéssel szives értesítést kérve, hogy annak érkezése után én tehessem személyes tiszteletemet. 48 -50

Butorok csomagolását olcsón elvállalom

DAVID VENGZEL
hangszerkészítő
KOLOZSVÁRT.

RAKTÁRA:
az összes réz, fa, fuvós és vonós hangszereknek és azok mindenféle alkatrészzeinek.

NAGY JAVÍTÓ MŰHELY.
Kolozsvár, Deák Ferencz u. 10.
354 6-26

SALAMON GÉZA
czipész

NAGYENYED, Főtér 25 sz. (Központi vendéglő épület.)

Készít a mai kor igényeinek megfelelő **uri-, női- és gyermek czipőket** a legjobb és legfinomabb anyagból. Ugy helybeli, valamint vidéki megrendeléseket is gyorsan és jutányosan eszközöl: 274 26-104

SALAMON GÉZA czipész.
Czipőkenőcsök raktáron tartatnak! Vevőimnek díjmentes czipőjavítás!

UJ!

Telefon

Van sz
ebédlő-, háló
Asztalo
gyorsan és pontos
A n. é

SZESZÁK

KOLOZSVÁRT

Alapítottott 187

Kocsi nagy
Nagy kocsija
technikai gépe
Minde
Vidéki megk

Gyárunk az
részét: kerekés
személyes vezet
legjuttányosabban
jutányos árban.
Becses part

255 41-50

Naftall
Kova
Fér
ebészeti
szközök

Bu
KOLO

RÉZÜNT
szüle
csapok
e szakmá
szítést jutá
mindennem
Vidéki meg
léseket gyo

RAPOPO
KOLOZSVÁRT

Ge
erdélyi m

Gyár

== K

UJ! Butorraktár és kárpitos üzlet! UJ!

Telefon szám 259.

SZATHMÁRY JÁNOS

KOLOZSVÁRT, Malom-utca 8.

Van szerencsém a n. é. közönséget tisztelettel értesíteni, hogy butorraktáramban magyar hazai gyártmányok dús választékban kaphatók; u. m. ebédlő-, háló- és szalonberendezések, irodai felszerelések stb. Asztalos és kárpitos munkák rajzszerű elkészítését, valamint minden e szakmába tartozó javítás, átalakítás stb. munkálatokat olcsó áron. gyorsan és pontosan eszközölöm. Vidéki megbízások és megkeresések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

A n. érd. közönség b. pártfogásáért esdve, maradtam kiváló tisztelettel

Szathmáry János.

SZESZÁK FERENCZ ÉS FIA

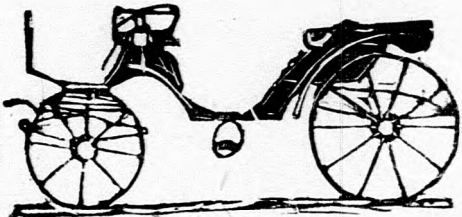
kocsigyártók

KOLOZSVÁRT, Malom-utca 12 szám.

Alapított 1870-ben.

Árjegyzék ingyen.

Koosi nagy raktár minden igényt kielégítőleg. Nagy kocsijavító-műhely. Kocsigyártás modern technikai gépekkel felszerelve. — Pontos kiszolgálás. Mindennemű kocsik raktára. Vidéki megkeresésre azonnal válaszolunk.

Gyárunk az egyedüli Kolozsvárt, a hol a koei minden részét: kerékes, kovács, nyerges és fényező munkát személyes vezetésünk alatt előállít és az által vagyunk a legjutányosabbak árban is. Főzetünk a jó, szolid munka jutányos árban.

Becsés pártfogását tisztelettel kérve

Szeszák Ferencz és Fia

255 41—50

kocsigyártók.

Angol és francia illatszerek.

Bel- és külföldi gyógy-
szerkülönlegességek.Fertőtlenítő any-
gok, padlómaszok.Gazdasági cik-
kek, állat-
gyógyszerek.

Naftalin,

Kovarpor,

Féreg irtók.

sebészeti és betegápolási
szközök nagybani raktára.

Burger F.

gyógyszár üzlet
KOLOZSVÁR, Főter.

RÉZÜNTÖDE.

Készít szeszgyárak, gőzmal-
mok és vízművekhez való min-
den öntvényeket. — Cseplőgépek,
lokomobilok javítását eszközli. Pá-
linka főzésnél szükségeltető kavará-
szülékeket. Fürdőkhoz szükségeltető réz-
csapok és csavarokat, valamint minden
e szakmába vágó sárga réz öntést és ké-
szítést jutányosan elvállal. Továbbá készít
mindennemű réz és ágyufém öntést.
Vidéki megkereséseket és megrende-
léseket gyorsan, pontosan eszközöl.

RAPOPORT ADOLF RÉZÜNTÖ
KOLOZSVÁR, Fellegvári-ut 6 sz.

RÉZÜNTÖDE.

ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI GAZDASÁGIBANK és TAKARÉKPÉNZTÁR R.T.

Alaptőke 200000 kor. NAGYENYEDEN. Alaptőke 200000 kor.

Leszámitol 6 hónapi lejáratig terjedő váltókat a leg-
előnyösebb kamattal mellett

Betáblázás mellett adott kölcsönök után 500 koronán
fölül 6% -ot számít

Törlesztéses kölcsönöket új 500 koronától kez-
dődtől már 4% -os, alapkamattal föld-
birtokra, a beesérték feléig.

Régibb és magas kamatu jelölésű kölcsönöket igen
előnyös feltételek mellett konver-
tál s mindennemű ilyen ügyeket a leg-
gyorsabban bonyolít le

Vásárol és elad értékpapírokat idegen számlára

Bevált értékpapír szelvényeket és sorsolt értékeket.

Betétek után 1904. július 1-től naptól napig 4 1/2% -ot fizet.

GOLDSTEIN (GERŐ) MÓR

uri szabó divat-terme

NAGYENYED, Főter, Vároépület 15. Balla B. úr mellett

Bátor vagyok a nagyérdemű közönség b.
figyelmét felhívni

szabó-üzletemre

mely a mai kor igényeinek teljesen megfele-
leg van berendezve, állandó nagy szövetraktárral.
Műhelyemben csakis a legegységesebb ruhák
készülnek már 18 frt.-tól kezdve előnyös fel-
tétel mellett is, a miről tisztelt vevőim egy
próbarendeles után meggyőződhetnek.

Állításom valódiságáról bárki meggyőződhetik,
amennyiben nem árasztom el a tisztelt
vevőközönséget hazug reklámokkal.

Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan
eszközölök. Mesteri szabásért kezeskedem

Kiváló tisztelettel

Goldstein (Gerő) Mór.

209 — 52

BALLA BÉLA

friss hús és finom hentesárú-különlegességek

üzlete teljesen, újonnan átalakítva, naponta frissen
vágott hús és preparált húsmelékkel, ugyszintén na-
ponta friss virsli és kolbászfelekkel áll a n. érdemű
közönség rendelkezésére.

Előnyös husárai a következők:

Marhahús	1 kilogramm	56—64 fillér.
Borjúhús	1 "	56—64 "
Sertéshús	1 "	1.04—1.28 "
Juhhús	1 "	48—56 fill.

Vidéki megrendeléseket figyelemmel és pontosan esz-
közöl, nem különben alkalmi estélyekre finom vegyes
felvágottat szépen körözve házhoz szállít.

Zsir és szalonnában nagy készlet miatt előnyös olcsó
árak, hiánytalan kiszolgálás.

B. pártfogást továbbra is kér, kiváló tisztelettel

BALLA BÉLA.

Kalap, nyakkendő és fehérneműk.

BERKOVITS BÉLA

női-, férfi-, fiu- és gyermek-ruha
valamint férfi-divat üzlete
Nagyenyed, Főter 3. sz.

Bátor vagyok a n. é. közönséget tisztelettel értesíteni, hogy bevásárlás
utazásomból haza érkezvén, az őszi idényre sok szép ujdonságokat
bevásároltam.

Különösen bátor vagyok a t. ez. hölgyek becsés figyelmét felhívni ele-
gáns és divatos modell női kabát raktáromra.

Továbbá van szerencsém a t. ez. vevőimet értesíteni, hogy a szabászati műhelye-
met a legmodernebbül berendeztem, hol egy tényleg kitünő szabászt alkalmazok, ki a

drezdai szabászati akadémiát végezte,

és még más fővárosokban is szerzett tapasztalatot, képes a legkényesebb igényeknek is
eleget tenni.

Ajánlom raktáromat dús választékú női-, férfi-, fiu- és gyermek-készruhákban, valamint
elismert legjobb minőségű Kobrák-féle hazai gyártmányú női-, férfi- és gyermek-czipők-
ben, kalap, esernyő és fehérneműekben.

Becsés látogatását örömmel várva, s magamat szíves pártfogásába ajánlva,
Kiváló tisztelettel

BERKOVITS BÉLA.

427 83 —

Pontos és szolid kiszolgálás.

Gerstenbrein Tamás

erdélyi márvány, svéd gránit, Labrador és Syenit köipari vállalata

KOLOZSVÁRT.

Gyártelep és központ:

Fióktelepek:

KOLOZSVÁRT.

Nagyszeben és Nagyvárad.

Elvállalja a magas építményeknél előforduló összes kőfaragó és kőszobrás
munkákat, sirkövek, sirkertések és kapcsolatosan e szakmába vágó mindennemű
munkálatokat.

Gerstenbrein Tamás

képesített kőfaragó mester.

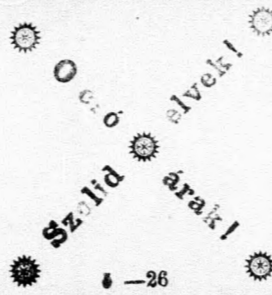
252 39—52

HOROSZ ÉS KUPÁS

ezelőtt MESKÓ L.

nődivat, blouz és gyermek-ruhácska üzlete

KOLOZSVÁR, Mátyás király-tér 19.

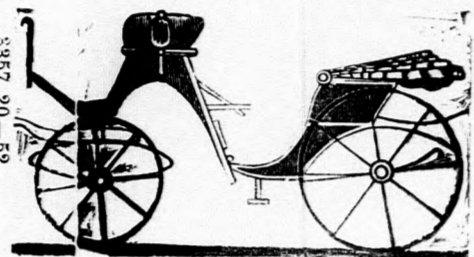
Ujjonnan berendezett üzletében az 1904. évi őszi és téli szeszon összes újdonságai rendkívül dús választékban raktárra érkeztek. Minták vidékre bérmentve küldetnek.

Kitünő minőségű és legmagasabb szilárdságu Portland-Cementet ajánl olcsó áron a

Brassói Portland-Cement-gyár

BRASSÓBAN.

Iványi G.
kocsigyártó Kolozsvárt,

Berde
Mózes
utca
5. sz.

Készletet tartok a legzölésesebb kivitelű kocsikból. Elváltak e szakmába tartozó javításokat, fényezést, párnázatok elkészítését és újra való bevonását, valamint kovács és kerek munkálatokat a legutányosabb árak mellett.

Videki megrendeléseket a legnagyobb megbízhatósággal gyorsan és pontosan teljesítek, miről hosszú éveken át szerzett gyakorlatom és a korral haladó tanulmányom biztosítják a n. é. közönöségét.

Kérdezőkódésekre a legnagyobb készséggel válaszolok.

Használt kocsik magas árban becserelelteknek.

Figyelmeztetés az érdekelt szőlősgazdákhoz!!

A legjobb hírben álló Ambrosi Mihály, nagyekemezői Jakos féle szőlőiskolából származó vesszőkre már most is eszközölhetők megrendelések a Fischer és társa faiskola cégénél Nagyenyeden, Tövis-utca 19. házszám alatt. A nemesítések az idén is nagyon sikerültek mondhatók. Ezen

nemesített szőlővesszők

a legjobb minőségben alulírott társaságnál beszerzési árban megrendelhetők.

FISCHER ÉS TÁRSA,

faiskola tulajdonosok.

440 5-10

Kiadó butorozott szoba.

Tövis-utca 13. szám alatt egy butorozott utcai szoba

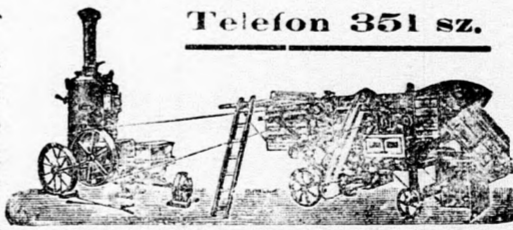
külön bejárattal azonnal kiadó. Ugyanott egy istálló és szin is kiadó, de nem bérkocsisoknak.

Babós és Társai

KOLOZSVÁR, vaskereskedése Deák Ferencz-u 25.

Nagy raktár mindennemű hazai gyártmányu vasárúkat: u m. *kudsi-ri-rúdvasak, építkezési-vasgerendák, kész falkőbrvasak, Boocsi-cémet, Gypsz, Menyezeti-nád-fonat, Fedél és elszigetelő lemezek, Carbolineum, Kátrány, Kocza alaku kovács szén, Koux és Faszén, Hollandi kencre* és mindennemű festékarúkat. *Gazdasági gépek és eszközök, gépolaj, gépszij, rézgálicz és Raffia háncs.*

Üzletünkben fizető pénztárgépet állítottunk fel, mely min ten készpénz fizetésről szelvényt ad és 50 korona ilyen szelvények visszaadása ellenében 1 koronát térítünk meg.

Telefon 351 sz.

Tűzmentes pénztárgépek, valamint használt pénztárgépek is kaphatók. Konyhaberendezési cikkek. Épület vasalások. Jutányos árak. Pontos kiszolgálás.

Gazdasági gépekből árjegyzék díjmentesen küldeték. 8-52

Üzlethelyiség

Nagyenyeden a Főtér legjobb forgalmu helyén, melyben 1897. év óta vas- és fűszer-üzlet van, 1905. április 24-ikére kiadó. Értekezni lehet F. Sándor Miklósnál Főtér 8. sz. alatt.

Cs. és kir. udvari szállító

NEUMANN M.

Szerb kir. udvari szállító.

KOLOZSVÁR, Mátyás király-tér,

Az őszi és téli idényre

ajánl őszi és téli öltönyöket. Átmeneti kabátokat (Double-Ulster), Havelok ujjakkal és ujjak nélkül. Téli kabátok és városi bundák Gazdasági kabátok szövöt vagy szörmebéléssel. Eredeti dán iramszarvas-kabátokat szörmebéléssel.

Nagy választék gyermek- és fiu-öltönyökben.

Minták és képes árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.

Megrendeléseknél elegendő mértéknek egy régi öltöny beküldése. Gyermekruhák rendelésénél elegendő, ha a gyermek korát, a kívánt szint és árt velem közlik.

38 42 - 52

Előfizetési felt

helyben hához hordva postán küldve
Egész évre
Fél évre
Negyedévre

Egyes szám ára

Hirdetések

□ centiméterenként 6
dők és gyárosok külön
ben részeseim

Nyilt tér sora 4

Me

A jó

Nincs emberi világ egy-egy tag A szülői szeret emberen kívül is A bátorságban az oroszlan.

Az emberi hús gyobb a kutya h Egyetlen tulajlagos birtoka: ez lönböteti meg a

És az emberi ezt a legsajátab

A nő, ha könny egyszerre lángra érzelme; s ennel gel siet a könny

Egyesek és cs nemzetek gyász vészek halálos s den ápoló nő k gyitgatta mindig

Az emberi m a nemes ösztön napról napra fo meg: a nők a

Városunkban év tavaszán, ho lására egyes em konyságra, főké betegek istápol

Az egyesület ünnepeles iste

Az Erdélyi re György püspök melyet a női le biczióval megk

Társadalmi és és üdvözöljük a Isten áldása letörlésére, a enyhitésére in

Az orsz.

szabadelvüpar letet tartott. A tagokkal. G. általánosságba reviziójára vor czióban rejlo v cziós mozgalot 1848-iki tör obstrukció el az apagyilkos parlamenti in többség utján Elismeri a r nyek közt el fogva is hely könnyen vih azt is, hogy zett több reu is akarja k

